

בס"ד

סכום הלכות חנוכה בדפי עבודה מטובלים בציורים של יוני גרשטיין

מפתח חנוכה חלק ז' תוכן מ-א1א עד ד7א

עמוד

א1א מפתח חנוכה חלק ז'	1
ד7א הלכות חנוכה מנוקד	2-6
ד7א סימן קל"ט - הלכות חנוכה	7-20

הלכות חנוכה

זמן ההדלקה

א. זמן הדלקת הנרות הוא בתחלת הערב. משום שאז אור הנרות נראה ונפר, ויש בזה פרסומי ניסא. ויש בזה שלושה מנהגים, יש נוהגים בשקיעת החמה, ויש נוהגים בצאת הכוכבים, ויש נוהגים בין שקיעת החמה לצאת הכוכבים (20 דקות אחרי השקיעה). בערב שבת שצריך להקדים להדליק לפני השקיעה, מכל מקום יתן הרבה שמן כדי שידלק אחר כך בערב כשיגיע הזמן.

בני, שאל אביד ויגדד:
 "מתי אנהנו מדליקים?"

מקום ההדלקה

ב. מניח את הנרות בפתח הבית הפונה לרשות הרבים, וניח בצד שמאל של הפתח, בצד הסמוך לפתח, משום שאז הרי הוא מסבב במצוות, המזוזה מימין והנרות משמאל. ולא יניח למעלה מעשרה טפחים, שאז יהא נראה כאלו הדליק בשביל להאיר ולא בשביל המצוה, וכן לא יניח למטה משלושה טפחים, שאז יהא נראה כמנח על הארץ וכאלו הונח במקרה ולא הדלק שם בכונה.

בס"ד

ג. אם אין לו פתח הפונה לרשות הרבים, ידליק בחלון הפונה לרשות הרבים, ואפלו אם החלון גבוה מעשרה טפחים. ובלבד שלא יהא גבוה החלון מרשות הרבים יותר מעשרים אמה, משום שלמעלה מעשרים אמה לא שלטא עינא, ואין פרסומי ניסא.

ד. אם אין לו חלון הפונה לרשות הרבים, יניח על שלחנו בתוך הבית, ויהיה פירסומי ניסא לבני הבית.

בני, שאל אביך ויגיד:
"היכן אנהנו מדליקים?"

ה. במה מדליקין?

כל הנרות והשמן פשרים לגר חנכה, ומכל מקום מצוה מן המבחר להדליק בשמן זית משום שדולק זכה ומשום שהנס נעשה בשמן זית.

בני, שאל אביך ויגיד:
"במה אנהנו מדליקים?"

ו. כַּמָּה מַדְלִיקִין?

מִן הַדִּין דֵּי לְהַדְלִיק גַּר אֶחָד בְּכָל לַיְלָה וְהַמְהַדְרִין מוֹסִיפִין וְהוֹלְכִים לְהַדְלִיק בְּכָל לַיְלָה גַּר נוֹסֵף, וְהַמְהַדְרִין מִן הַמְהַדְרִין מַדְלִיקִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִבְּנֵי הַבֵּית כָּל לַיְלָה גַּר נוֹסֵף.

בְּנֵי, שְׂאֵל אַבִּיךָ וַיַּגִּדְךָ:
"כַּמָּה גֵרֹת אֶנְחֶנוּ מַדְלִיקִים?"

ז. הַבְּרָכוֹת

בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן מִבְּרַךְ שְׁלוֹשָׁה בְּרָכוֹת, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצָנְנוּ לְהַדְלִיק גַּר שֶׁל חֲנֻכָּה, שֶׁעָשָׂה נִסִּים לְאַבּוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזֶמֶן הַזֶּה, וְשֶׁהִחְיֵנוּ. וּבִשְׁאָר הַיָּמִים מִבְּרַךְ רַק שְׁתֵּי בְּרָכוֹת, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ וְשֶׁעָשָׂה נִסִּים.

ח. בְּאֵיזָה גַּר מֵתַחִיל לְהַדְלִיק?

יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁכָּשֶׁמַּדְלִיק יִתְחִיל לְהַדְלִיק מִן הַגַּר הַיָּמִנִי, שֶׁהוּא הַגַּר בְּנוֹסֵף הַחֲדָשׁ, וְכֵינֵן שֶׁהַגַּר הַחֲדָשׁ הוּא הַדּוֹר יִתְחִיל מִן הַהַדּוֹר, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁיִּתְחִיל לְהַדְלִיק מִן הַגַּר הַשְּׂמָאֲלִי, שֶׁהוּא הַגַּר הַסָּמוּךְ לַמְּזוּזַת הַפֶּתַח, שֶׁהוּא עֶקֶר הַמִּצָּנָה.

בְּנֵי, שְׂאֵל אַבִּיךָ וַיַּגִּדְךָ:
"בְּאֵיזָה גַּר אֶנְחֶנוּ מֵתַחִילִים לְהַדְלִיק?"

ט. כִּמְהָ זְמַן צָרִיד לְדַלֵּק?

צָרִיד שְׂתַּתֵּן שֶׁמֶן בְּאֶפֶן שֶׁהַנֵּרוֹת יִדְלְקוּ חֲצִי שָׁעָה, מִשּׁוּם שֶׁבְּחֲצִי שָׁעָה זֶה עֲדֵנוּ מִצּוּיִים בְּנֵי אָדָם בְּשׁוּק, אֲבָל אַחֲרֵי חֲצִי שָׁעָה כָּבֵד כְּלִתָּה רֶגֶל מִן הַשּׁוּק וְאֵין בָּזָה פְּרָסוּמִי נִיסָא.

י. אִם נִכְכְּהָ הַנֵּר

הַהֲדָלָקָה הִיא הַמִּצְוָה, וְעַל כֵּן אִם בְּזִמְנוֹ הַהֲדָלָקָה לֹא הָיָה מִסְפִּיק שֶׁמֶן כְּדֵי חֲצִי שָׁעָה, אוֹ שֶׁהַדְּלִיק בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ רוּחַ שֶׁתִּכְכְּהָ אֶת הַנֵּרוֹת לֹא יֵצֵא יָדֵי חוּבָה, אֲבָל אִם נָתַן שֶׁמֶן כְּרָאוּי, וְהַדְּלִיק בְּמָקוֹם שֶׁאֵין רוּחַ, וּפְתָאוּם אַרְעָה שֶׁכָּבּוּ הַנֵּרוֹת כָּבֵד יֵצֵא יָדֵי חוּבָה, וְאֵין צָרִיד לַחֲזוֹר וּלְהַדְלִיק הַנֵּרוֹת, וּמִכָּל מָקוֹם רָאוּי לַחֲזוֹר וּלְהַדְלִיקָה.

יא. הַהֲדָלָקָה בְּבֵית הַפִּנְסָה

נִהְיָה שֶׁהַחֲזוֹן מִדְּלִיק נֵרוֹת חֲנֻכָּה גַם בְּבֵית הַפִּנְסָה בְּעֶרֶב קוֹדֶם מַעֲרִיב וּבִבְקָר קוֹדֶם שַׁחֲרִית, מִשּׁוּם פְּרָסוּמִי נִיסָא. וּבְעֶרֶב מְבָרְכִים עָלֶיהָ, וּבִבְקָר אֵין מְבָרְכִים. וּמִכָּל מָקוֹם הַמְּדָלִיק בְּבֵית הַפִּנְסָה אֵינוֹ נִפְטָר מִלְּהַדְלִיק גַּם בְּבֵיתוֹ.

בס"ד

יב. "על הנסים"

בחנכה אומרים על הנסים בשמונה עשרה ובברכת המזון, ואם שכח, בשמונה עשרה יאמר לפני יהיו לרצון, ואם כבר אמר יהיו לרצון אינו חוזר, ובברכת המזון יאמר בהרחמן, הרחמן הוא יעשה לנו נסים ונפלאות כמו שעשה לאבותינו וכו'.

יג. הלל

כל ימי החנכה אומרים הלל השלם, להודות ולהלל על הנסים והנפלאות.

יד. קריאת התורה

בחנכה קוראים בתורה את קרבנות הנשיאים בפרשת נשא, משום שסיום המשכן היה בחנכה, אם כי המשכן נשאר מקפל עד ניסן שאז העמידו משה, וכן משום שהחשמונאים חדשו עבודת המקדש, וזה כמו חנפת המשכן.

הלכות חנוכה

קיצור שולחן ערוך סימן קל"ט

מלכות יון הרשעה... (סעיף א')

השם מהקיצור:

בבית שני כשמלכה מלכות _____
 גזרו גזרות על _____ ובטלו את דתם
 ולא הניחום לעסק ב _____ וב _____
 ופשטו ידיהם ב _____ ובבנותיהם,
 ונכנסו ל _____ ופרצו בו _____
 וטמאו את ה _____
 וצר להם לישראל מאד מפניהם
 ולחצום לחץ גדול עד שרחם עליהם
 אבותינו והושיעם מ _____ והצילם.
 וגברו בני _____ הכהנים הגדולים והרגום,
 והושיעו את _____ מידם,
 והעמידו מלך מן ה _____ וחזרה מלכות _____
 יותר ממאתים שנה עד החרבן השני.

באיזה תאריך גברו ישראל על אויביהם וניצחום? _____

מה הם לא מצאו כשנכנסו למקדש? _____

אלא רק _____ שהיה מונח כחותמו של _____

לכמה זמן הספיקה כמות השמן של הפך האחד (ללא הנס)? _____

איזה נס ארע עם השמן? _____

מדוע לאחר שמונה ימים לא היו צריכים יותר לנס הזה? _____

מה תיקנו חכמים שבאותו הדור בגלל הנס שארע?

שיהיו שמונת ה _____ האלו, שמתחילים ב _____ ככסלו

י"א _____ והלל

ומדליקים בהם ה _____ בערב על פתחי הבתים

בכל _____ ולילה ב _____ הלילות

זהירות ואזהרות הנס!

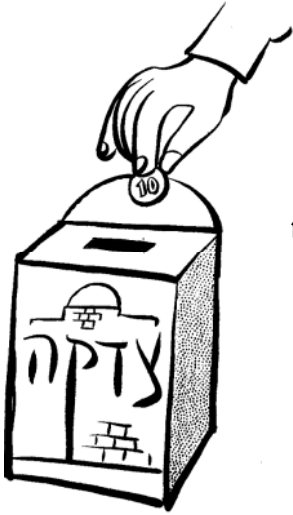
ימי החנוכה"ה... (המשך סעיף א')

איך נקראים ימים אלו? " _____ ". מוש נקראים כך?

חנו _____ - שביום _____ בכסלו חנו מאויביהם. **סיבה א':**

משום שבימים אלו עשו _____ הבית שהצוררים _____ . **סיבה ב':**

מפני שמלאכת ה _____ נגמרה בימים אלו (ועשו חנוכה המשך) **סיבה ג':**

מה יש להרבות זימים אלו? (המשך סעיף א') _____.

וביחוד ללומדי _____ העניים - להחזיקם, כי ימים אלו מסוגלים

לתקן בהם פגמי _____ (העבירות שעשה) על ידי ה _____.

תענית בימים אלו... (סעיף ב')

מה אסור לעשות בימי החנוכה? _____

אבל ביום שלפניהם וביום שלאחריהם _____ בהספד וב _____.

עשיית מלאכה בזמן שהנרות דולקים... (סעיף ג')

האם ימי חנוכה אסורים במלאכה? _____

אך בזמן שנרות חנוכה דולקים בבית (במשך חצי שעה) נוהגות ה _____ שלא לעשות _____.

מזה הנשים מחמירות יותר מאנשים?

מפני שהגזירה היתה קשה על _____ - שגזרו על הבתולות

סיבה א':

שינשאו תחילה להגמון (לשליט הגוי).

שהנס _____ על ידי _____.

סיבה ב':

מי היתה האשה שעל ידה נעשה הנס? _____

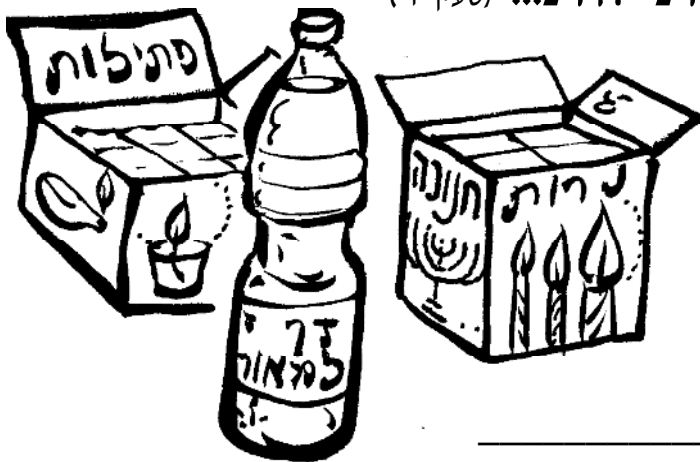
שהכניסה לזימה אל ה _____ הצורר, והאכילה אולא _____ כדי שיצא

והשקמה אולא _____ והשגכר וחמכה אל _____ והזיאה אולא אירושאים וכששר צצאס

ראה שהמלך שלהם _____ - זרחו כולם.

ולכן נוהגים קצת לאכול מאכלי _____ בחנוכה - זכר לנס שנעשה על ידי _____.

סוגי השמנים / הנרות והפתילות ... (סעיף ד')

שמים:

אלו שמנים כשרים לנר חנוכה? _____

איזה שמן מצוה מן המובחר להדליק בו את נרות החנוכה? _____

כיון שזה צומח אשמן שארץ זו ה _____ זמקדש.

ואם אין מצוי שמן זית איזה שמן יקח? _____

נרות:

אם מדליק בנרות, איזה נרות יקח? _____ - שאורן ז'...

איזה נרות אין לקחת כי הם דולקים כמדורה? _____

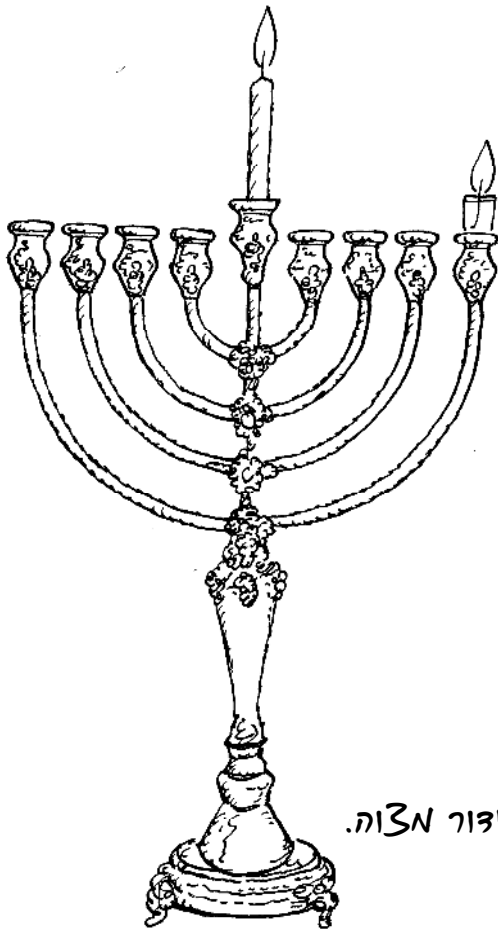
פתילות:

אילו פתילות כשרות לנר חנוכה? _____

אלו פתילות מצוה מן המובחר להדליק בהם? _____

האם צריך להחליף כל לילה את הפתילות הישנות לפתילות חדשות? _____, אלא

מנורה מחרם / ממתכת... (סעיף ה')

באיזה נר – (פְּלִי הדלקה) אם הדליק בו לילה אחד

אין מדליקים בו בלילה השני? _____

_____ מצוה?

ולכן איזה מנורה – חנוכיה כדאי שיהיה לכל אדם?

_____ מנורה _____ שז' אינ'

ומי שידו משגת (שיש לו ממון לכך) יקנה מנורה של _____ - אהיצור מצוה.

כמה נרות מדליקים... (סעיף ו')

כמה נרות מדליקים המהדרים במצוות?

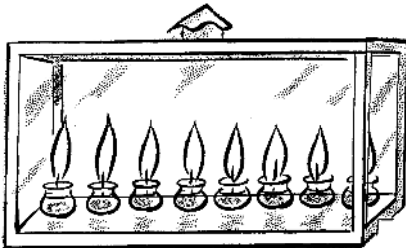
בלילה הראשון: _____ . בלילה השני: _____

וכך מוסיפים... עד שבליל שמיני מדליק: _____

היכן צריך כל אחד ואחד להיזהר להניח את נרותיו? _____

כדי שיהיה היכר כמה _____ מצאיקים.

באיזה מקום לא ידליק את נרותיו כיון שאין שם היכר שזה נרות חנוכה?

מקום הדלקת הנרות... (סעיף ז')

היכן היו נוהגים להדליק את נרות החנוכה

בזמן המשנה והגמרא?

זפתח הסמוך ל - משום פרסומי _____

ורבים נוהגים לעשות כך

(להדליק בפתח הסמוך לרשות הרבים) במקומות שאפשר.

היכן מדליקים נרות חנוכה אם אי אפשר להדליק בפתח הסמוך לרשות הרבים?

מצויקים ז שהוא זר 12.

או ב _____ הפונה לרשות _____.

או ב _____ הבית.

אם מדליק בפתח ביתו, באיזה צד של הדלת יניח את החנוכיה?

זפתח הסמוך לפתח מצד _____

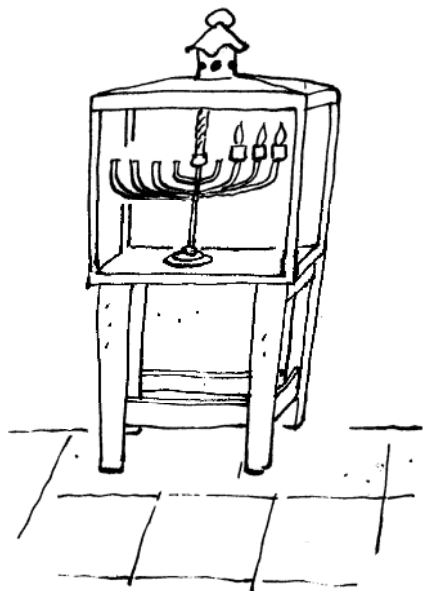
כדי שמימיין אהיה _____ ומשמאל אהיה _____

ונמצא שהוא זז (מוקף) ז _____.

ויותר טוב שיניחנה ב _____ הפתח. (בתוך השטח של המשקוף)

גובה הנחת החנוכיה... (סעיף ח')

באיזה גובה יש מצוה להניח את החנוכיה?

למעלה מ- _____ מהארץ.

ולמטה (ופחות מגובה של) _____

מה הדין אם הניחם בגובה של למעלה מעשרה טפחים? _____

באיזה גובה לא יצא ידי חובה? _____

מדוע? כי בגובה של למעלה מ-20 אמה לא _____

איך צריך להניח הנרות? (סעיף ט')

א. הנרות יהיו בשורה _____ בשווה, לא אחד _____ ואחד _____.

ב. ויהיה _____ בין נר לנר - שלא יתקרבו ה- _____ של זה לזה ויהיה כמו _____.

ובנרות של שווא יהיה הפסק כדי שלא _____ זה מזה ויטיף את השעוה ויתקלקלו.

..... אפ"ך סוגי חנוכיות, צבע רק את הכשרות.

זמן הדלקת נרות חנוכה (סעיף י')

זמן הדלקת הנרות הוא מיד ב _____ ה _____ ולא יאוחר...

(ויש הנוהגים להדליק כבר ב _____ החמה)

קודם ההצקה אסור אשכול _____ ואפילו אסור.

מה כן מותר לעשות לפני ההדלקה? (למי שמדליק בצאת הכוכבים) _____

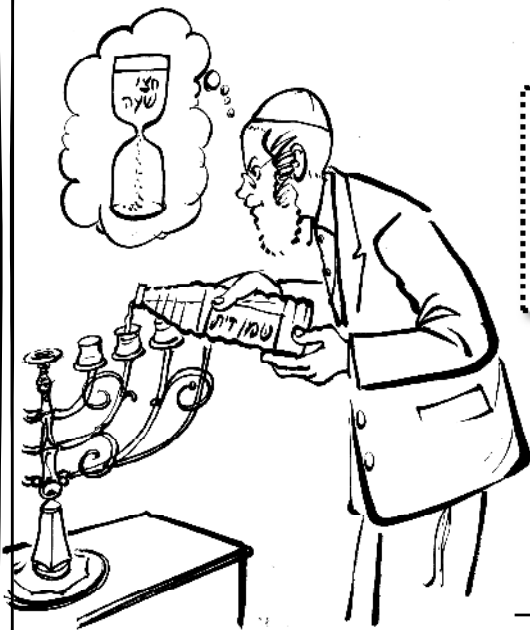
את מי צריך לקבץ לפני שמדליק את הנרות? _____ - לפרסומי _____

שיעור השמן:

מהי כמות השמן שצריך לשים בחנוכיה?

שיצאנו הנרות אכל הפחול _____

(חצי שעה לאחר צאת הכוכבים גם לנוהגים להדליק מהשקיעה)

בדיעבד, אם לא הדליק מיד בצאת הכוכבים מה דינו?

אבל לאחר שבני ביתו ישנים - ידליק בלא _____ . מדוע?

מה הדין אם אין לו אפשרות להדליק בלילה (כגון שצריך לנסוע מוקדם)?

יכול להצליח _____ ה _____ ולאטל (בערך שעה ורבע קודם צאת הכוכבים)

וצלצ שיהן שמן זכאול כלא שידצק _____ שעה לאחר צלאל ה _____

ואם אין מספיק שמן שידלקו הנרות חצי שעה לאחר צאת הכוכבים _____

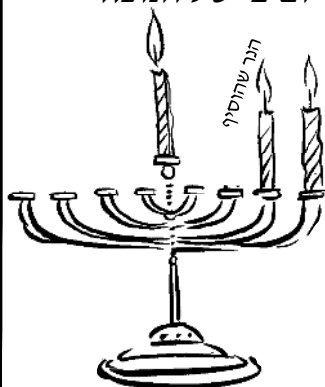
יום ב' של חנוכה

יום א' של חנוכה

ימין

סדר הדלקתם (סעיף י"א)

לפי השולחן ערוך:

בלילה הראשון מדליק נר מצד _____ (שלו)

ובלילה השני מוסיף נר נוסף מצד _____ של הנר של אתמול.

וכך בכל לילה מוסיף כנגד צד שמאל...

איזה נר מדליק ראשון:

את הנר שהוסיף היום מדליק _____ ואחריו פונה לנרות שבצד _____ ומדליקם...

לפי הט"ז והגר"א:

בלילה הראשון מדליק נר מצד שמאל (שלו)

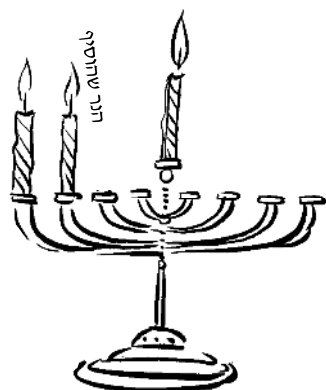
ובלילה השני מוסיף נר נוסף מצד _____ של הנר של אתמול.

שמאל

וכך בכל לילה מוסיף כנגד צד ימין...

יום ב' של חנוכה

יום א' של חנוכה

(לגבי סדר ההדלקה – איזה נר מדליק ראשון)

נחלקים הט"ז והגר"א:

לגר"א: כל יום מתחילים להדליק משמאל לימין.

לט"ז: מתחילים להדליק מהנר שהוסיפו באותו יום

ואחריו פונה לשאר הנרות שבצד שמאל)

ברכות ההדלקה... (סעיף י"ב)

כמה זרכוא מזרכיס זליה הראשון של חנוכה? _____

(1) ברוך אתה ה' אשר קדשנו במצוותיו וצונו ל_____ נר של _____.

(2) ברוך אתה ה' שעשה _____ לאבותינו ב_____ ההם בזמן ה_____.

(3) ברוך אתה ה' ש_____ וקימנו ו_____ לזמן הזה.

כמה זרכוא מזרכיס זשאור האילוא? _____

(1) _____.

(2) _____.

לאחר שמדליקים את הנר הראשון, מה אומרים בשעה שמדליקים את שאר הנרות?

"ה_____ ה_____..."

מה הגר לא יכול לומר בברכת "שעשה נסים"? "_____"

כי הרי אזול'ו ה'ו _____ ולא יהוד'יס.

אלא יאמר: "שעשה נסים ל_____..."

ואם אמר "לאבותינו" מה דינו? _____

הדלקה עושה מצווה... (סעיף י"ג)

מה הפירוש "הדלקה עושה מצווה"? שה _____ היא _____.

ולכן **בשעת ההדלקה עצמה** - צריכים הנרות להיות:

(1) **במקומם הראוי** - לא למטה _____ טפחים ולא למעלה _____ אמה.

(2) **כשיעור השמן הראוי** - שיצאקו הנרות לכל הפחות _____ שעה מצאח ה _____.

(3) **במקום שאין רוח נושבת** - שהרוח לא תכבה אה ה _____.

ואם בשעת ההדלקה הנרות לא היו כהלכה - לא בגובה הראוי, או לא בכמות השמן

הנצרכת, או לא במקום שמור מן הרוח - אזי גם אם סידר זאת לאחר מכן לא _____ ידי

חובה! וחייב לה _____ שוב נרות במקום הראוי ובכמות השמן הנצרכת

- אבל לא צריך ל _____ שוב.

מה הדין אם הסמיך אה הנרות במקום שאין הרוח נושבת ואזסוף הם כזו מסיבה כשהיא

(לפני שעברה חצי שעה) האם יצא יצי חוצה הצלקת נרות חנוכה או שצריך להצליק שוב?

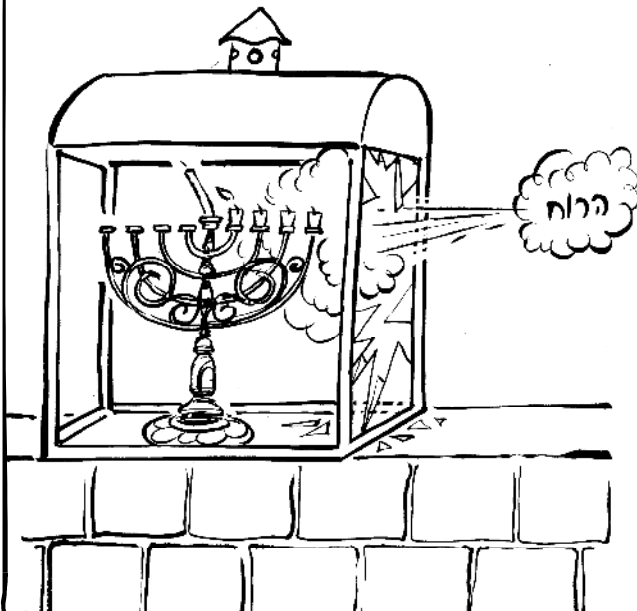
הדין: _____.

אך נוהגים: _____.

נוהגים להחמיר שלא להדליק נר מ _____

(כלומר: לא להשתמש עם נר חנוכה שדולק להדלקת שאר הנרות)

אלא מדליקם מן ה _____ או מנר אחר.

איסור הנאה מנרות חנוכה. (סעיף י"ד)

כל זמן שיש מצוה שהנרות ידלקו (חצי שעה מצאת הכוכבים)

אסור ל_____ מהנרות.

לכן נוהגים להדליק גם "_____" – נר נוסף

כדי שלא ישתמשו בנרות חנוכה - אלא ישתמשו לאור ה_____.

היכן צריך להניח את השֵׁמֶשׁ כדי שיהיה ניכר שהוא לא ממנין (ממספר) הנרות?

הדלקת נרות בבית הכנסת. (סעיף ט"ו)

מדוע מדליקים נרות בבית הכנסת? _____

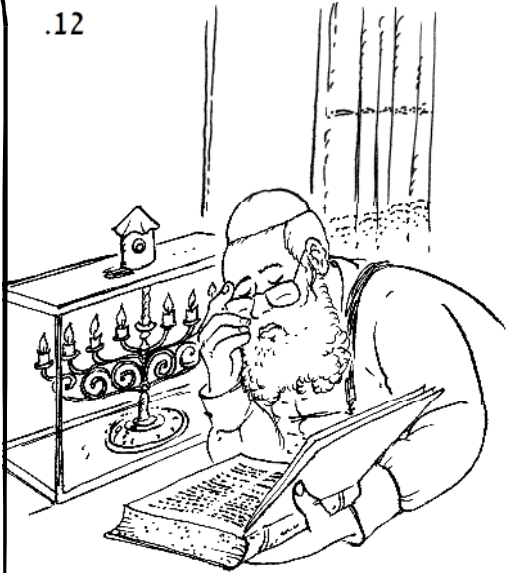
האם מברכים על ההדלקה בבית הכנסת? _____

באיזה צד של בית הכנסת מניחים את הנרות? _____

ומדליקים בין תפילת _____ לתפילת _____.

מדוע האדם שהדליק בבית הכנסת צריך לחזור

ולהדליק בביתו? _____

נשים וקטנים בהדלקת נרות חנוכה. (סעיף ט"ז)

_____ חייבות בנר. _____ מצוה? _____ (כפי שראינו בסעיף ג')

מי עוד חייב להדליק נרות חנוכה? _____

הדלקת נרות חנוכה בערב שבת. (סעיף י"ז)

בערב שבת קודש - מה מדליקים תחילה, נרות שבת או נרות חנוכה?

תחילה מדליקים: _____ ואחר כך מדליקים: _____.

(כי לא יוכלו להדליק נרות חנוכה אם קודם ידליקו את נרות השבת שהרי האשה מקבלת שבת בהדלקתם...)

ומתפללים תחילה תפילת _____.

כמה שמן צריך לשים כשמדליקים את נרות חנוכה בערב שבת?

שישור שמן שהנרות יצאקו _____ לאחר _____ הכוכזים.

כי אם אין מספיק שמן כפי הנצרך - ברכתו היא ברכה ל _____.

אם מדליק בערב שבת **בפתח ביתו** מה צריך לעשות כדי שלא יכבו הנרות (חס וחלילה בשבת)

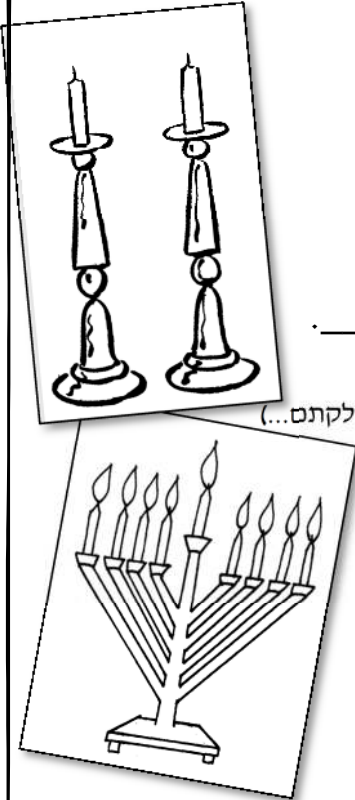
בפתיחת ונעילת הדלת? _____

הדלקת נרות חנוכה במוצאי שבת. (סעיף י"ח)

במוצאי שבת - מה עושים תחילה, הבדלה או הדלקת נרות חנוכה?

תחילה: _____ ואחר כך: _____.

ובבית הכנסת מדליקים קודם שאומרים " _____ "

דין השמן והפתילות שהשתמשו בהם בחנוכה. (סעיף כ')

לאחר חנוכה, מה עושים עם שאריות השמן שנשארו במנורה ועם הפתילות שהשתמשו בהם בהדלקת הנרות? _____

מדוע? כיון שהוקצו _____ - ואסור ל_____ מהם.

"על הניסים" בתפילת שמונה עשרה ובברכת המזון.

(סעיף כ"א וסימן מ"ד סעיף ט"ז)

כל שמונת ימי החנוכה אומרים בתפילת שמונה עשרה ובברכת המזון: "_____"

(בברכת המזון בברכת "הארץ" ובשמונה עשרה בברכת "מודים")

מה הדין אם שכח לומר "על הניסים"?

שכח לומר "על הניסים"	האקרה:	הצ"ן:
	אם נזכר קודם שאמר "בָּרוּךְ אַתָּה ה'!" (בברכת הטוב שמך ולך נאה להודות)	_____
	אם נזכר אחרי שאמר "בָּרוּךְ אַתָּה ה'!"	_____
	ולפני "יהיו לרצון" (בסוף התפילה) יאמר: "הַרְחֵמֶן הוּא יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְפִלָאוֹת כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה לְאַבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזֶמֶן הַזֶּה... בַּיָּמִי מִתְתִּיָּהוּ... וכו' (משנ"ב)	

		שכח לומר "על הניסים" בברכת המזון (סימן מ"ד - סעיף ט"ז)
הצ"ן:	האקרה:	
_____	אם נזכר קודם שאמר "בָּרוּךְ אַתָּה ה'" (בברכת על הארץ ועל המזון)	
_____	אם נזכר אחרי שאמר "בָּרוּךְ אַתָּה ה'"	
ובתוך "הרחמן" יאמר: "הַרְחֵמֵן הוּא יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְפִלְאוֹת כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזֶמַן הַזֶּה... בַּיָּמִי מִתְתִּיחוֹ" ... וכו'.		

מה עוד אומרים כל ימי החנוכה? (סעיף כ"ב) "_____ השלם"